

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตประเทศ

26 สิงหาคม 2565

ติดต่อ:
บุญทิวา ชีวะตระกูลกิจ, Ph.D.
boondhiva@trisrating.com
ภารัต มหัทธโน
parat@trisrating.com
วจี พิทักษ์ไพบุลย์กิจ
wajee@trisrating.com
อรรณพ ศุภขยานนท์, CFA
annop@trisrating.com
เรืองวุฒิ จารุรังสีพงษ์
ruangwud@trisrating.com
ไรทิวา นฤมล
raithiwa@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

ขอบเขตของเกณฑ์การจัดอันดับเครดิตประเทศ

ทริสเรตติ้ง ใช้เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตนี้ในการจัดอันดับเครดิตประเทศ โดยอันดับเครดิตประเทศ (Sovereign Rating) สะท้อนถึงมุมมองของทริสเรตติ้งเกี่ยวกับความเต็มใจ (Willingness) และความสามารถ (Ability) ของรัฐบาลของประเทศนั้นๆ ในการชำระหนี้เต็มจำนวนและตรงตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ความหมายของหนี้ของรัฐบาลที่ใช้ประกอบการพิจารณาในการประเมินอันดับเครดิตนั้น หมายถึงหนี้และภาระผูกพันของรัฐบาลที่มีกับเจ้าหนี้เชิงพาณิชย์ (Commercial Creditors) ซึ่งไม่รวมหนี้และภาระผูกพันของรัฐวิสาหกิจ

ในการประเมินดังกล่าว ทริสเรตติ้งจะพิจารณาปัจจัยต่างๆ ทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative) และในเชิงคุณภาพ (Qualitative) เพื่อให้สามารถคาดการณ์ความเสี่ยงในการชำระหนี้ (Repayment Risk) ของรัฐบาลของประเทศนั้นๆ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตได้ โดยอันดับเครดิตประเทศที่ทริสเรตติ้งจัดให้ นั้นเป็นอันดับเครดิตที่เปรียบเทียบกับอันดับเครดิตของรัฐบาลไทยแต่ไม่สามารถเปรียบเทียบกับอันดับเครดิตที่จัดโดยสถาบันจัดอันดับเครดิตระหว่างประเทศต่าง ๆ (International Credit Rating Agencies) ทั้งนี้ เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตฉบับนี้ใช้แทน “เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตประเทศ” ที่ทริสเรตติ้งประกาศใช้ไปเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2556

การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การจัดอันดับเครดิตประเทศ

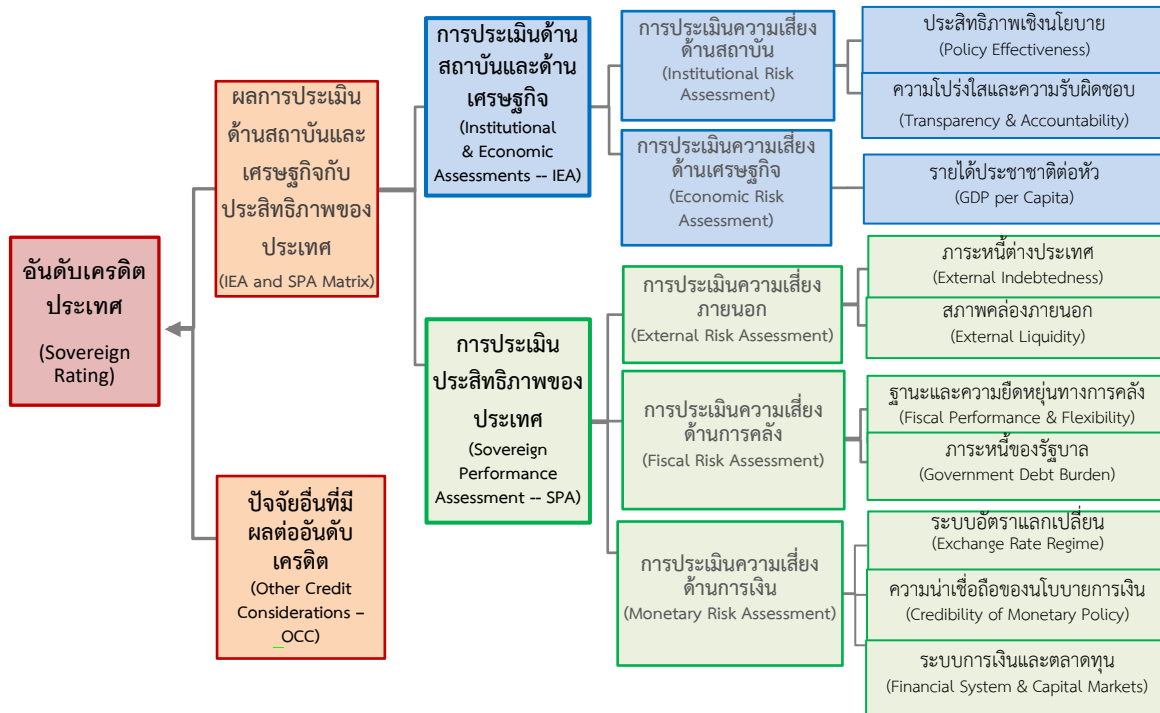
หัวข้อ	เกณฑ์เดิม	เกณฑ์ปัจจุบัน
ปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการจัดอันดับเครดิต (Key Rating Factors)	1. ปัจจัยเสี่ยงด้านการเมืองและสังคม 2. ปัจจัยเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ 3. ปัจจัยเสี่ยงด้านการคลัง 4. ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน	1. ปัจจัยเสี่ยงด้านสถาบัน 2. ปัจจัยเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ 3. ปัจจัยเสี่ยงภายนอก 4. ปัจจัยเสี่ยงด้านการคลัง 5. ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน
การประเมินประสิทธิภาพ (Performance Evaluation)	ไม่ได้ระบุ	ใช้ผลการดำเนินงานจริง 1 ปี และคาดการณ์ 2 ปี
ปัจจัยอื่นที่มีผลต่ออันดับเครดิต (Other Credit Considerations)	ไม่มี	นำมาประกอบการพิจารณาด้วย

ปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการจัดอันดับเครดิตประเทศ

- ปัจจัยเสี่ยงด้านสถาบัน (Institutional Risk Factors) ซึ่งพิจารณาจากกรอบโครงสร้างสถาบัน รวมถึงเสถียรภาพทางการเมืองและสังคม ความต่อเนื่องและประสิทธิผลของนโยบายรัฐบาล ประสิทธิภาพของระบบราชการและกฎหมาย ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และธรรมาภิบาล
- ปัจจัยเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ (Economic Risk Factors) ซึ่งพิจารณาจากสถานะทางเศรษฐกิจและมาตรฐานการครองชีพของประชาชน โดยวัดจากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว
- ปัจจัยเสี่ยงภายนอก (External Risk Factors) ซึ่งสามารถพิจารณาจากสถานะหนี้ต่างประเทศ ความสามารถในการชำระหนี้ต่างประเทศ และสภาพคล่องภายนอก
- ปัจจัยเสี่ยงด้านการคลัง (Fiscal Risk Factors) ซึ่งพิจารณาจากสถานะทางการคลัง ภาระหนี้ของรัฐบาล ภาระหนี้ต่างประเทศ และการขยายตัวของภาระหนี้รัฐบาล
- ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน (Monetary Risk Factors) ซึ่งพิจารณาจากประสิทธิภาพของรัฐบาลในการดำเนินนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน ความสามารถของรัฐบาลในการควบคุมภาวะเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม รวมถึงช่องทางในการระดมทุนของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

การจัดอันดับเครดิตประเทศ (SOVEREIGN RATING METHODOLOGY)

ระเบียบวิธีในการจัดอันดับเครดิตประเทศ (RATING FRAMEWORK)

ขอบเขตของเกณฑ์การจัดอันดับเครดิตประเทศ (SCOPES OF THE METHODOLOGY)

อันดับเครดิตประเทศ (Sovereign Rating) ที่จัดโดยทริสเรตติ้งสามารถเปรียบเทียบกับความเสี่ยงประเทศ (Sovereign Risk) ของรัฐบาลไทยโดยมีอันดับความน่าเชื่อถือสูงสุดอยู่ที่ระดับ “AAA” ทั้งนี้ ตามแนวคิดการจัดอันดับเครดิตระดับประเทศ (National Scale Rating) ของ

ทริสเรตติ้งนั้น อันดับเครดิตประเทศที่จัดโดยทริสเรตติ้งจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับความเสี่ยงของประเทศไทย (Sovereign Risk) และอันดับเครดิตอื่น ๆ ที่จัดโดยทริสเรตติ้ง และเนื่องจากเป็นการจัดอันดับเครดิตระดับประเทศ อันดับเครดิตที่จัดโดยทริสเรตติ้งจึงไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับอันดับเครดิตระดับสากล (International Scale Rating) ที่จัดโดยสถาบันจัดอันดับเครดิตระหว่างประเทศอื่น ๆ ได้

ทั้งนี้ อันดับเครดิตประเทศสะท้อนถึงความเต็มใจและความสามารถในการชำระหนี้ที่เป็นภาระผูกพันทางการเงินของรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ ที่มีกับเจ้าหนี้เชิงพาณิชย์ต่าง ๆ ได้อย่างเต็มจำนวนและตรงตามกำหนดเวลา โดยเกณฑ์ในการจัดอันดับเครดิตประเทศดังกล่าวสามารถใช้จัดอันดับเครดิตกับทุกประเทศในเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ที่ทริสเรตติ้งมีการให้บริการจัดอันดับเครดิต

ปัจจัยสำคัญในการวิเคราะห์อันดับเครดิตประเทศ (KEY RATING FACTORS)

ทริสเรตติ้ง ประเมินปัจจัยความเสี่ยงของประเทศ (Sovereign Risk Factor) โดยแบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 ด้านหลัก ๆ ได้แก่ 1) การประเมินด้านสถาบันและเศรษฐกิจ (Institutional and Economic Assessment -- IEA) และ 2) การประเมินประสิทธิภาพของประเทศ (Sovereign Performance Assessment -- SPA) โดยจากทั้งสองด้านดังกล่าวทริสเรตติ้งจะทำการพิจารณาปัจจัยเสี่ยง (Risk

Factors) ที่สำคัญ ๆ รวม 5 ประการ ซึ่งปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยมีระดับความเสี่ยงตั้งแต่ “1” (ความเสี่ยงต่ำที่สุด) ไปจนถึง “6” (ความเสี่ยงสูงที่สุด) ทั้งนี้ รายละเอียดในการประเมินความเสี่ยงมีดังต่อไปนี้

1) การประเมินด้านสถาบันและเศรษฐกิจ (INSTITUTIONAL AND ECONOMIC ASSESSMENT – IEA)

1.1. การประเมินความเสี่ยงด้านสถาบัน (Institutional Risk Assessment)

ทริสเรตติ้ง จะพิจารณาปัจจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Factor) ก่อนเป็นลำดับแรกซึ่งได้แก่ เสถียรภาพทางการเมือง ความต่อเนื่องของนโยบายของรัฐบาล และความสามารถของระบบราชการของประเทศนั้น ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สะท้อนถึงความสามารถของรัฐบาลของประเทศดังกล่าวในการป้องกันหรือรับมือกับความผันผวนทางด้านเศรษฐกิจและการเงินที่อาจเกิดได้จากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศ นอกจากนี้ ทริสเรตติ้งยังพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ไปพร้อมกันด้วย เช่น นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศแบบยั่งยืน วัฒนธรรมในการจ่ายชำระหนี้ต่างประเทศของรัฐบาล ประวัติในอดีตที่เกี่ยวกับการผิดนัดชำระหนี้ของรัฐบาล ประเด็นด้านธรรมาภิบาล (Governance Issues) ความน่าเชื่อถือ (Credibility) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ตลอดจนความทันสมัยและความทันเหตุการณ์ของข้อมูลและสถิติตัวเลขที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจที่ดีของประเทศ

การบังคับใช้และความเชื่อถือได้ของระบบกฎหมาย ตลอดจนความโปร่งใสและความรับผิดชอบของสถาบันที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ของประเทศก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทริสเรตติ้งนำมาใช้ประกอบการพิจารณาอันดับเครดิตด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ความร่วมมือของรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ ที่มีต่อ และการสนับสนุนที่รัฐบาลดังกล่าวได้รับจากองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund – IMF) ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank – ADB) หรือธนาคารโลก (World Bank) รวมทั้งการช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลก็จะถือว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนในด้านบวกสำหรับอันดับเครดิตในช่วงของการพัฒนาประเทศและในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินด้วยเช่นกัน

เพื่อจะทำให้เข้าใจถึงพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การเงินการคลัง และการเมืองของประเทศนั้น ๆ ทริสเรตติ้งจะมีการจัดประชุมเพื่อสัมภาษณ์ผู้แทนจากหน่วยงานสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันโยบายทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการคลังของประเทศดังกล่าว ตลอดจนผู้แทนจากภาคเศรษฐกิจและภาคธุรกิจที่สำคัญอื่น ๆ

1.2. การประเมินความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ (Economic Risk Assessment)

ทริสเรตติ้งจะทำการประเมินโครงสร้าง ตลอดจนศักยภาพการเติบโต และความผันผวนทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ ทั้งนี้ เนื่องจากระดับการกระจายตัวของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจนั้นถือว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการลดความเสี่ยงจากการกระจุกตัวทางเศรษฐกิจจากภาคอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเข้าสู่วงจรขาลง โดยปัจจัยเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจวัดได้จากระดับรายได้ของประเทศโดยใช้ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศต่อหัวของประชากร (Gross Domestic Product per Capita หรือ GDP per Capita) เป็นปัจจัยชี้วัดที่สำคัญ

2) การประเมินประสิทธิภาพของประเทศ (SOVEREIGN PERFORMANCE ASSESSMENT – SPA)

ทริสเรตติ้ง ประเมินประสิทธิภาพของประเทศ (SPA) จากการประเมินสถานะความเสี่ยงภายนอก (External Risk) ความเสี่ยงด้านการคลัง (Fiscal Risk) และความเสี่ยงด้านการเงิน (Monetary Risk) โดยจะพิจารณาทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ ซึ่งความเสี่ยงในแต่ละปัจจัยมีระดับตั้งแต่ “1” (ความเสี่ยงต่ำที่สุด) ไปจนถึง “6” (ความเสี่ยงสูงที่สุด) ทั้งนี้ ประสิทธิภาพของประเทศอาจพัฒนาขึ้นหรือถดถอยลงในแต่ละปีโดยขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเงินทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล และความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ เป็นต้น ในการนี้ ทริสเรตติ้งจะประเมินประสิทธิภาพของประเทศโดยการให้น้ำหนักเท่ากันทุกปีของผลการดำเนินงานจริงในปีปัจจุบัน (One-year Actual Performance) กับประมาณการผลการดำเนินงาน 2 ปี (Two-year Projected Performance)

2.1. การประเมินความเสี่ยงภายนอก (External Risk Assessment)

เสถียรภาพภายนอกของประเทศบ่งชี้ถึงสถานะประสิทธิภาพทางธุรกรรมระหว่างประเทศ (International Transaction Performance) ของประเทศนั้น ๆ ที่สามารถยกระดับความสามารถในการชำระหนี้ต่างประเทศและสภาพคล่องภายนอกได้ ซึ่งในการประมาณการความพอเพียงของเงินตราต่างประเทศเพื่อรองรับการจ่ายชำระหนี้ต่างประเทศและภาระหนี้ต่าง ๆ นั้น ทริสเรทติ้งจะพิจารณาทั้งขนาดของทุนสำรองเงินตราต่างประเทศซึ่งเป็นเงินสำรอง (Cushion) เพื่อรองรับภาระในการชำระหนี้ต่างประเทศและรายได้จากบัญชีเดินสะพัด (Current Account Receipts) ของประเทศนั้น ๆ เมื่อเทียบกับหนี้ต่างประเทศสุทธิ ส่วนสภาพคล่องภายนอก (External Liquidity) นั้น ทริสเรทติ้งจะพิจารณาโดยการเปรียบเทียบความต้องการเงินจากแหล่งภายนอกประเทศ (Gross External Financing Needs) กับผลรวมระหว่างรายได้จากบัญชีเดินสะพัด (Current Account Receipts) และเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ (Foreign Exchange Reserves)

2.2. การประเมินความเสี่ยงด้านการคลัง (Fiscal Risk Assessment)

2.2.1. ภาระหนี้ของรัฐบาล (Government Indebtedness) ทริสเรทติ้งวัดภาระหนี้ของรัฐบาลด้วยการอัตราส่วนหนี้ของรัฐบาลโดยเปรียบเทียบกับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ และอัตราส่วนภาระดอกเบี้ยจ่ายของรัฐบาลโดยเปรียบเทียบกับรายได้ของรัฐบาล หลังจากนั้นทริสเรทติ้งจะวิเคราะห์อัตราส่วนทั้งสองดังกล่าวควบคู่ไปกับการประเมินโครงสร้างหนี้ของรัฐบาลโดยพิจารณาในแง่ของความหลากหลายของสกุลเงิน (หรือการกระจุกตัวของสกุลเงิน) นอกจากนี้ โครงสร้างเจ้าหนี้ของรัฐบาลเป็นปัจจัยในเชิงคุณภาพที่จะนำมาพิจารณาด้วย ซึ่งโครงสร้างหนี้ของรัฐบาลที่มีเจ้าหนี้เป็นองค์การระหว่างประเทศ (Multilateral Creditors) และ/หรืออยู่ในรูปแบบของเงินกู้ทวิภาคี (Bilateral Loans) นั้นมักจะมีลักษณะเป็นเงินกู้ที่มีดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราตลาดและยอมผ่อนผันเงื่อนไขการชำระหนี้ต่าง ๆ ได้มากกว่าหรือสามารถเจรจาต่อรองได้

2.2.2. การบริหารการคลังของรัฐบาล (Government Fiscal Management) โดยทั่วไปนั้น ประเทศที่หนี้ของภาครัฐมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศมักจะสะท้อนถึงการบริหารจัดการด้านการคลังที่ขาดประสิทธิภาพและมีผลทำให้รัฐบาลมีภาระหนี้สูง รวมทั้งอาจจะประสบกับความเสี่ยงในการชำระหนี้ (Repayment Risk) ที่สูงอีกด้วย การประเมินจึงจะทำในเชิงคุณภาพ โดยการพิจารณาสินทรัพย์สภาพคล่องที่มีอยู่ของรัฐบาลและความสามารถของรัฐบาลในการลดระดับการขาดดุลด้านการคลัง (Budget Deficits) ให้อยู่ในระดับที่จัดการได้

2.2.3. ภาระหนี้สินผูกพันที่อาจเกิดขึ้น (Contingent Liabilities) ภาระผูกพันหรือหนี้สินของรัฐบาลอาจเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตโดยขึ้นอยู่กับระดับการสนับสนุนของรัฐบาลในการที่จะต้องเพิ่มทุนให้แก่ระบบสถาบันการเงินที่มีปัญหาในช่วงภาวะวิกฤติทางการเงิน ทั้งนี้ ภาระหนี้สินผูกพันของรัฐบาลยังรวมถึงเงินที่รัฐบาลจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือในช่วงวิกฤติด้วยการเพิ่มทุนให้แก่หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่สถาบันการเงินด้วย

2.3. การประเมินความเสี่ยงด้านการเงิน (Monetary Risk Assessment)

2.3.1. นโยบายการเงิน (Monetary Policy) ทริสเรทติ้งจะพิจารณาประสิทธิผลของการดำเนินนโยบายการเงินของรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ เพื่อรักษาเศรษฐกิจให้สมดุลและลดผลกระทบจากสถานการณ์คับขันทางเศรษฐกิจหรือการเงินที่สำคัญ ๆ ทั้งนี้ อัตราเงินเฟ้อของประเทศอาจเพิ่มสูงขึ้นจากการผ่อนคลายนโยบายการเงินหรือจากการบริหารนโยบายเศรษฐกิจที่ไม่มีประสิทธิภาพก็ได้

2.3.2. นโยบายอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Policy) ระเบียบอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศหนึ่ง ๆ จะส่งผลกระทบต่อความยืดหยุ่นของนโยบายเศรษฐกิจและการเงินของรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ประเทศที่ตรึงสกุลเงินตราของประเทศไว้กับเงินตราสกุลอื่นอย่างแนบแน่นจะมีความสามารถที่จำกัดในการดำเนินนโยบายการเงินที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการกับความผันผวนของเศรษฐกิจภายในประเทศ

2.3.3. การพัฒนาตลาดทุน (Capital Market Development) ตลาดทุนเป็นแหล่งเงินทุนทางเลือกที่สำคัญสำหรับรัฐบาลซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ การคลัง และการเงินของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ปัจจัยชี้วัดที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ จำนวนพันธบัตรรัฐบาลระยะยาวที่คั่งค้างในตลาดตราสารหนี้ภายในประเทศ และบทบาทของตลาดรอง ตลอดจนอัตราส่วนหนี้สกุลเงินท้องถิ่นต่อหนี้ทั้งหมดของประเทศ

ทริสเรตติ้งจะนำผลตัวเลขที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงด้านสถาบันและเศรษฐกิจ (IEA) กับการประเมินประสิทธิภาพของประเทศ (SPA) มาพิจารณาร่วมกันและกำหนดผลอันดับเครดิตประเทศเบื้องต้น (Preliminary Sovereign Rating) และเพื่อให้ได้อันดับเครดิตประเทศขั้นสุดท้าย ทริสเรตติ้งจะนำปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่ออันดับเครดิตเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย ซึ่งอาจจะมีผลทำให้อันดับเครดิตประเทศเบื้องต้นได้รับการปรับเพิ่มขึ้นหรือลดลง 1 ชั้น (Notch) หรือหลายชั้นก็ได้

3) ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่ออันดับเครดิต (OTHER CREDIT CONSIDERATIONS – OCC)

นอกเหนือจากปัจจัยในการจัดอันดับเครดิตข้างต้นที่ใช้ในการพิจารณาตัวเลขการประเมินความเสี่ยงด้านสถาบันและเศรษฐกิจ (IEA) กับการประเมินประสิทธิภาพของประเทศ (SPA) แล้ว อันดับเครดิตประเทศอาจได้รับการปรับเพิ่มขึ้นหรือลดลงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่ออันดับเครดิตซึ่งทริสเรตติ้งเห็นว่าน่าจะนำมาพิจารณาร่วมด้วยในการจัดอันดับเครดิตประเทศ โดยปัจจัยอื่น ๆ ดังกล่าวอาจถูกนำมาพิจารณาเมื่อประเทศนั้น ๆ มีสถานะผลการดำเนินงานที่อยู่ในระดับดีกว่าหรือด้อยกว่าเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกันอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยหรือมากกว่า หรือเป็นปัจจัยที่ไม่ได้ถูกพิจารณาในการประเมินอันดับเครดิตเบื้องต้นดังกล่าว ทริสเรตติ้งมองว่าการเปลี่ยนแปลงของคะแนนที่ประเมินนั้นอาจเกิดขึ้นเพียงชั่วคราวและคาดว่าคะแนนประเมินจะกลับมาเป็นระดับเดิมได้ในระยะปานกลางถึงระยะยาว ตัวอย่างเช่นในกรณีที่คะแนนการประเมินความเสี่ยงภายนอกถดถอยลงอันเกิดจากการลงทุนของรัฐบาลในโครงการสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ ซึ่งหากโครงการประสบความสำเร็จก็จะสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นได้ในระยะปานกลาง หรือในกรณีที่ทริสเรตติ้งมีข้อมูลหลักฐานที่หนักแน่นพอเกี่ยวกับความยืดหยุ่นทางการเงินและความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในช่วงที่มีแรงกดดันด้านการเงินของรัฐบาล เป็นต้น

ปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่มีผลในเชิงลบต่ออันดับเครดิต ได้แก่

- สภาพคล่องภายนอกที่อ่อนแอเป็นอย่างมากซึ่งคาดว่าจะถดถอยลงอีกในระยะต่อไป
- สถานะด้านการคลังที่อ่อนแอลงอย่างมากในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐานที่เสี่ยงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ
- ความเสี่ยงของประสิทธิภาพ (Effectiveness Risk) ด้านสถาบัน ด้านการเมือง และด้านธรรมาภิบาลที่ระดับสูงมาก
- สถานะเครดิตถดถอยลงอย่างมีนัยสำคัญอันเนื่องมาจากความเสี่ยงจากการเกิดเหตุการณ์ที่คาดเดาไม่ได้ (Event Risk) หรือความเสี่ยงที่จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ (Debt Rescheduling Risk)

ความเพียงพอและความเชื่อถือได้ของข้อมูล (SUFFICIENT AND RELIABILITY OF THE DATA)

ข้อมูลและสถิติตัวเลขที่เพียงพอ เป็นปัจจุบัน และเชื่อถือได้มีความสำคัญที่ทำให้ทริสเรตติ้งสามารถประเมินสถานะความเสี่ยงด้านเครดิตประเทศของแต่ละประเทศได้ โดยทั่วไปแล้วทริสเรตติ้งจะใช้สถิติตัวเลขและข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังที่ได้รับจากรัฐบาลของประเทศที่ต้องการจัดอันดับเครดิต ส่วนแหล่งข้อมูลอื่น ๆ นั้นทริสเรตติ้งจะรวบรวมจากองค์กรข้ามชาติหลาย ๆ แห่ง ได้แก่ IMF ADB หรือ World Bank เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากองค์กรข้ามชาติส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานะเศรษฐกิจ ตลอดจนสถานะด้านการเงินและการคลังของประเทศสมาชิกที่มีการเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ

สำหรับประเทศที่ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้จะทำให้ ทริสเรตติ้ง มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลของประเทศนั้นๆ และส่งผลลดทอนความแม่นยำในการคาดการณ์ความเสี่ยงในอนาคตของประเทศนั้นๆ ลงได้ ดังนั้น ทริสเรตติ้งจึงสงวนสิทธิ์ที่จะปฏิเสธการให้บริการจัดอันดับเครดิตแก่ประเทศที่ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอและน่าเชื่อถือแก่ทริสเรตติ้งสำหรับการพิจารณาอันดับเครดิตได้

สัญลักษณ์อันดับเครดิตประเทศ (SOVEREIGN RATING SYMBOLS)

ทริสเรตติ้งกำหนดสัญลักษณ์อันดับเครดิตประเทศโดยจำแนกออกเป็นระดับต่าง ๆ เช่นเดียวกับที่ทริสเรตติ้งจัดอันดับเครดิตให้แก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั่วไป โดยสัญลักษณ์อันดับเครดิตของทริสเรตติ้งแบ่งออกเป็น “AAA” “AA” “A” “BBB” “BB” “B” “C” และ “D” ประเทศที่มีความน่าเชื่อถือสูงสุดจะได้รับอันดับเครดิตระดับ “AAA” ส่วนประเทศที่มีความน่าเชื่อถือต่ำที่สุดจะได้รับอันดับเครดิตระดับ “C”

ในขณะที่อันดับเครดิตที่ระดับ “D” จะให้แก่ประเทศที่ผิดนัดชำระหนี้และภาวะผูกพันของรัฐบาลที่มีกับเจ้าหนี้การค้า ซึ่งอันดับเครดิตตั้งแต่ระดับ “AA” ไปจนถึงระดับ “B” อาจถูกกำหนดด้วยเครื่องหมายบวก (+) หรือ ลบ (-) เพิ่มเติมเพื่อแสดงสถานะเชิงเปรียบเทียบภายในระดับของอันดับเครดิตนั้น ๆ

อัตราส่วนด้านประสิทธิภาพของประเทศที่สำคัญ (KEY SOVEREIGN PERFORMANCE RATIOS)

อัตราส่วน	นิยาม
ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศต่อหัว (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศหารด้วยจำนวนประชากร
ภาระหนี้/ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ (%)	ภาระหนี้ของประเทศ (ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย) คิดเป็นร้อยละของทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ
หนี้ภายนอกสุทธิ/รายได้ดุลบัญชีเดินสะพัด (%)	หนี้ภายนอกรวม (ทั้งหนี้สาธารณะและเอกชน) สุทธิด้วยทุนสำรองเงินตราต่างประเทศคิดเป็นร้อยละของรายได้ดุลบัญชีเดินสะพัด รายได้ดุลบัญชีเดินสะพัด คือ ผลรวมของรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการกับรายได้จากค่าตอบแทนและเงินโอนระหว่างประเทศ
ความต้องการเงินจากแหล่งภายนอกรวม/รายได้ดุลบัญชีเดินสะพัดบวกกับทุนสำรองเงินตราต่างประเทศที่ใช้ได้ (%)	ความต้องการเงินจากแหล่งภายนอกรวมคิดเป็นร้อยละของรายได้ดุลบัญชีเดินสะพัดบวกกับทุนสำรองเงินตราต่างประเทศที่ใช้ได้ ความต้องการเงินจากแหล่งภายนอกรวม คือ ผลรวมของรายจ่ายดุลบัญชีเดินสะพัด เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และภาระหนี้ต่างประเทศ รายจ่ายดุลบัญชีเดินสะพัด คือ ผลรวมของรายจ่ายเพื่อนำเข้าสินค้าและบริการกับรายจ่ายสำหรับค่าตอบแทนและเงินโอน
การเปลี่ยนแปลงหนี้ของรัฐบาล/ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (%)	การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของหนี้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ
รายจ่ายดอกเบี้ยของรัฐบาล/รายได้ของรัฐบาล (%)	รายจ่ายเพื่อการชำระดอกเบี้ยของรัฐบาลคิดเป็นร้อยละของรายได้ของรัฐบาล
หนี้ต่างประเทศของรัฐบาล/ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (%)	หนี้ต่างประเทศของรัฐบาลคิดเป็นร้อยละของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ

บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด

อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2565 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ไว้ในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมให้ชื่อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้ไม่ได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมีได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/th/rating-information/rating-criteria